

Zápisnica zo zasadania Snemu SAV, ktoré sa konalo dňa 26. apríla 2012

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Prizvaní: členovia P SAV, prof. JUDr. Ján Svák, DrSc., JUDr. Peter Haňdiak, JUDr. Mária Kostolná – zástupcovia advokátskej kancelárie GARANT PARTNER legal s.r.o. (k bodu č. 7)

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu, voľba mandátovej a návrhovej komisie
3. Informácia o aktuálnych témach v živote SAV (J. Pastorek)
4. Prerokovanie Správy o činnosti SAV za rok 2011 (J. Pastorek)
5. Prerokovanie návrhu Záverečného účtu SAV za rok 2011 (V. Rosová)
6. Informácia o priebehu akreditácie vedeckých organizácií SAV (P. Samuely)
7. Prerokovanie materiálov P SAV Vecný zámer transformácie organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie (VVI) a Vecný zámer transformácie organizácií SAV na verejno právne inštitúcie (VPI) (J. Pastorek)
8. Rôzne
9. Záver

K bodu 1: Zasadanie Snemu SAV otvoril o 12.45 hod. predseda snemu J. Sedlák, ktorý v krátkom vystúpení privítal všetkých zúčastnených, ospravedlnil neprítomných členov snemu a P SAV a privítal nových členov Snemu SAV: Mgr. Ľubicu Somolayovú, PhD. z Ústavu slovenskej literatúry SAV, doc. RNDr. Jaroslava Briančina CSc. z Ústavu geotechniky SAV, RNDr. Róberta Kanka, PhD. z Ústavu krajinnej ekológie SAV.

K bodu 2: J. Sedlák oznámil, že na základe počtu prezentovaných členov je Snem SAV uznášaniaschopný a predložil snemu návrh programu. Informoval, že o 14.00 hod. je plánované vystúpenie zástupcov advokátskej kancelárie GARANT PARTNER legal s. r. o. k bodu č. 7 programu a navrhol, aby po ich príchode Snem SAV prerušil svoje rokovanie a prešiel k bodu 7 a po ukončení rokovania k tomuto bodu sa vrátil k pôvodnému programu. Vedením zápisu výbor poveril P. Pristaša, overením zápisu I. Budinskú a M. Vrzgulovú. Snem jednomyseľne schválil program zasadania.

Uznesenie č. 1

Snem SAV schvaľuje program zasadnutia Snemu SAV.

J. Sedlák potom predložil snemu návrh na zloženie pracovných komisií. Vzhľadom na závažnosť prerokovanej problematiky a aplikovanie spôsobu hlasovania po komorách k zámeru transformácie organizácií SAV na predošlom zasadnutí, Snem SAV veľkou väčšinou hlasov zvolil:

- Mandátovú komisiu v zložení: M. Kooš – predseda, I. Budinská, M. Vrzgulová – členovia
  - Mandátovú komisiu – subkomisiu pre I. komoru v zložení: I. Budinská – predsedníčka, R. Kyška-Pipík, K. Gmucová – členovia

- Mandátovú komisiu – subkomisiu pre II. komoru v zložení: M. Kooš – predsa, J. Gálik, Ľ. Lacinová – členovia
- Mandátovú komisiu – subkomisiu pre III. komoru v zložení: M. Vrzgulová – predsedníčka, Ľ. Somolayová, D. Magdolen – členovia
- Návrhovú komisiu v zložení: Z. Magurová – predsedníčka, M. Tyšler, P. Šajgalík – členovia

K bodu 3: Informáciu o aktuálnej situácii v SAV predniesol J. Pastorek. V krátkom vystúpení sa sústredil len na závažné problémy. Konštatoval, že množstvo snáh bolo pozastavených z dôvodu predčasných parlamentných volieb. Snahou P SAV však zostáva posilnenie postavenia SAV a stability financovania vedy na Slovensku. SAV pozvali na rokovania s viacerými ministerstvami, ako aj na rokovania o programovom vyhlásení vlády. Povedal, že aj keď je SAV špičkovou vedeckou ustanovizňou na Slovensku, v rámci krajín V4 dosahuje relatívne slabšie výsledky. Argumentoval príkladom Českej republiky, kde po akreditácii došlo k výraznému prehodnoteniu podpory výskumných tímov. Informoval krátko o projekte identifikácie špičkových tímov v rámci SAV, ktoré už prebehlo aj v rámci III. oddelenia vied SAV.

V krátkej diskusii sa D. Podmaková informovala na spoluprácu s Ministerstvom kultúry SR, najmä na konkrétne návrhy zo strany SAV. J. Pastorek potvrdil, že SAV bude predkladať projekty spolupráce aj s týmto ministerstvom a organizácie môžu zaslať podnety.

K bodu 4: Na požiadanie J. Sedláka J. Pastorek prešiel k ďalšiemu bodu programu – Správe o činnosti SAV za rok 2011. Vzhľadom na to, že správu dostali členovia snemu v predstihu, sa predseda SAV krátko venoval len najvýznamnejším častiam správy. Spomenul významné fakty ktoré ovplyvnili činnosť SAV v uplynulom roku: zámer vlády znížiť financovanie, schválenie zámeru transformácie organizácií SAV a projekt identifikácie špičkových tímov v rámci SAV, ktorý vypracovala Akademická rankingová a ratingová agentúra. Rozpočet SAV bol znížený o 10% a plánované krátenie mzdových prostriedkov v tomto roku sa dotkne najmä nevedeckých pracovníkov. Venoval sa zapojeniu SAV do medzinárodnej vedeckej spolupráce, ako aj domácim projektom a apeloval na zvýšenie spolupráce medzi SAV a vysokými školami v rámci projektov VEGA. Poznámene, že hoci v roku 2011 došlo k miernemu poklesu počtu publikácií, zaznamenali sme nárast počtu ohlasov na práce publikované vedeckými pracovníkmi SAV. Informoval o vývoji zamestnanosti, kde došlo k miernemu zvýšeniu počtu zamestnancov i doktorandov, ale bez dodatočných financií je ďalší nárast počtu nereálny. Upozornil na problém časopisov a ich citovanosti v rámci III. OV SAV. V závere potom vyzdvihol nárast počtu popularizačných aktivít a pripomenul priority P SAV v roku 2012, ktorými budú vylepšenie efektívnosti grantového systému, zlepšenie popularizácie vedy, spolupráca s praxou a zlepšenie postavenia vedeckých pracovníkov.

J. Sedlák poďakoval za prednesenú správu a otvoril diskusiu. Viacerí diskutujúci upozornili na formálne chyby a nedostatky v správe (K. Kollár, G. Bianchi, D. Podmaková, K. Gmucová). J. Pastorek poďakoval za všetky pripomienky a sľúbil, že ich zapracujú do finálnej verzie správy. K. Iždinský sa informoval na výsledok rokovaní o programovom vyhlásení vlády a o zmienke o podpore SAV a vedy v tomto materiáli. J. Pastorek konštatoval, že vzhľadom na zlú finančnú situáciu sú tieto zmienky minimálne. P. Staněk uviedol, že táto podpora je vo vyhlásení vo všeobecnej rovine, keď sa predpokladá zvýšenie prostriedkov na podporu vedy cez agentúry VEGA a APVV.

Značná časť diskusie sa potom venovala problému identifikácie špičkových tímov v III. OV SAV a problematike publikačných výstupov v tomto oddelení (Ľ. Falťan, G. Bianchi, P. Šajgalík, T. Kluvánková-Oravská, F. Jagla, J. Bakoš, J. Pastorek).

J. Sedlák ukončil diskusiu k tomuto bodu programu a Snem SAV hlasovaním jednomyseľne schválil osobitne uznesenia k bodom 3 a 4 programu:

K bodu 3: **Uznesenie č. 2**

Snem SAV berie na vedomie Informáciu o aktuálnych témach v živote SAV.

K bodu 4: **Uznesenie č. 3**

Snem SAV schvaľuje Výročnú správu o činnosti SAV za rok 2011 s pripomienkami (v zmysle § 8 ods.7. písm. c) a §10 ods.5 písm. e) bod 2. Zákona SAV)

K bodu 7: Vzhľadom na to, že na rokovanie snemu sa dostavili zástupcovia advokátskej kancelárie GARANT PARTNER legal s. r. o. J. Sedlák v súlade s rozhodnutím snemu otvoril bod 7 rokovania, predstavil zástupcov advokátskej kancelárie GARANT PARTNER legal s. r. o. (GPL), ktorá vypracovala oba zámery transformácie organizácií SAV - na verejné výskumné inštitúcie (VVI) a verejnoprávne inštitúcie (VPI) a požiadal J. Pastoreka o uvedenie do problematiky. J. Pastorek veľmi krátko zhrnul históriu snáh o transformáciu organizácií SAV. Informoval o materiáloch vypracovaných k procesu transformácie a s nevôľou pripomenul ich zverejnenie na internete. J. Sedlák ozrejmil proces tvorby pripomienok k zámerom transformácie a konštatoval, že písomné odpovede GPL na spracované otázky z rokovaní vedeckých rád vedeckých inštitúcií boli všetkým členom snemu odovzdané pred začiatkom rokovania. Požiadal potom predsedov jednotlivých komôr snemu, aby v krátkosti zhodnotili diskusiu v komorách snemu. K. Iždinský konštatoval, že na rokovaní I. komory snemu sa objasnili mnohé okolnosti transformácie SAV, a že počas rokovaní sa nenašiel žiaden významný problém v predkladaných zámeroch. V procese rokovania komory prevládla podpora alternatívy VVI. D. Podmaková informovala o rokovaní III. komory snemu. Tu na rozdiel od ostatných komôr významne rezonuje problém získavania externých zdrojov, presnejšie zúžené možnosti zapájania sa do rôznych projektových výziev, ako aj absencia štátnych a iných programov, aké poznáme z okolitých štátov pre spoločenské a humanitné vedné odbory. Členovia komory nechcú zastaviť vývoj v rámci SAV, ale požadujú záruky v rámci SAV, ak nie je možné získať ich od štátu. Konštatovala, že viac-menej prevládla podpora VVI modelu. J. Sedlák krátko informoval o rokovaní II. komory snemu, z rokovania ktorej vyplynulo, že transformácia by mala, pri zachovaní existujúcej snahy robiť špičkovú vedu, otvoriť nové možnosti pre získavanie ďalších zdrojov financovania. V II. komore taktiež prevládla podpora VVI modelu.

Predseda snemu nato požiadal zástupcov advokátskej kancelárie GARANT PARTNER legal s. r. o. o vystúpenie. P. Haňdiak predstavil kanceláriu a jej zástupcov prítomných na rokovaní snemu, históriu firmy. Poďakoval sa za otázky, definujúce problémy, ktoré sa budú musieť riešiť v procese prípravy zákona. Zmena právnej formy ústavov SAV musí byť spojená so zmenou príslušných zákonov, musí dostať SAV na novú úroveň a posilniť postavenie SAV. V diskusii potom zaznelo množstvo pripomienok. A. Kiss privítal diskusiu k transformácii a snahu o nájdenie možností pre rozvoj SAV. P. Haňdiak potvrdil, že snahou je nezhoršiť súčasný stav a pripomenul princíp solidarity, ktorý musí byť zachovaný, zárukou čoho bude aj zachovanie rozpočtovej kapitoly SAV.

J. Pastorek poďakoval za vystúpenie a upozornil, že pravdepodobne sa objavia nové zdroje financovania, a to odpočítateľné daňové položky. P. Staněk potvrdil, že tieto položky sa skutočne plánujú a upozornil na problém rozpočtu a rozpočtových pravidiel – upozornil na riziká nového modelu, ale konštatoval, že bez ohľadu na riziká je nutné transformovať SAV, pretože rozpočtová kapitola neposkytuje dostatočné záruky. Znova pripomenul nutnosť solidarity a akcentoval potreby spoločenských vied. K. Iždinský sa infor-

moval na právnu predstavu riešenia problému oprávnenia SAV zriaďovať ústavy a s tým spojený problém prevodu majetku. P. Haňdiak reagoval, že to musí byť riadený proces, pre každý ústav samostatný a vrátil sa k problému odpočítateľných daňových položiek. P. Šajgalík pripomenul problém garantovania rozpočtu a opýtal sa na možnosti snemu zasahovať do procesu transformácie, ak by sme schválili zámer transformácie. P. Haňdiak potvrdil, že je bezpodmienečne nutné, aby vplyv snemu zostal zachovaný. R. Komžík a S. Bičárová sa informovali na výhody a nevýhody jednotlivých modelov. P. Haňdiak konštatoval, že medzi nimi nie je žiadny významný rozdiel, keďže VVI sú len formou VPI.

Člen P SAV M. Morovics sa venoval možnosti existencie viacerých právnych foriem organizácií SAV a problému servisných organizácií – podľa P. Haňdiaka je toto rozhodnutie v rukách SAV. Viacerí diskutujúci sa venovali technickým problémom transformácie (S. Bičanová, Z. Magurová), časovým (M. Kooš) a finančným problémom transformácie (M. Piscová). P. Haňdiak konštatoval, že transformácia je možná buď zmenou zákona o SAV, alebo vypracovaním kompletne nového zákona o SAV, čo bude závisieť aj od toho, či dôjde len k transformácii organizácií SAV, alebo celej vedecko-výskumnej základne Slovenska. Viaceré formálne otázky transformácie v tejto chvíli ešte nie sú jasné. Celý proces bude vyžadovať minimálne 16 mesiacov a podľa P. Haňdiaka finančné náklady nie sú až také vysoké vzhľadom na to, že SAV zostáva vo verejnej forme hospodárenia.

Rozsiahlejšia diskusia sa potom týkala očakávaného rozhodnutia Snemu SAV, teda problému či podporiť oba predložené zámery, alebo len jeden (F. Jagla, J. Gálik, D. Podmaková, Z. Magurová). Podľa P. Haňdiaka je možné pokračovať oboma spôsobmi, ale členovia P SAV (J. Pastorek, E. Majková) jednoznačne podporili len model transformácie na VVI.

D. Podmaková konštatovala, že je škoda, že táto diskusia s právnymi expertami sa neuskutočnila skôr. M. Pekník potom otvoril problém garancií a zriadenia garančného fondu a jeho uzákonenia. P. Haňdiak odpovedal, že podobné fondy sú bežné vo viacerých zákonoch, vyžadujú však precíznu zákonnú úpravu, aby reálne fungovali.

J. Sedlák poďakoval zástupcom advokátskej kancelárie a všetkým diskutujúcim a požiadal Z. Magurovú o návrh uznesení k tomuto bodu.

Uznesenie č. 4

Snem SAV berie na vedomie informáciu predsedu SAV o aktivitách P SAV v plnení zámerov transformácie organizácií SAV na VVI, resp. VPI;

Snem toto uznesenie hlasovaním po komorách schválil. Návrh získal celkovo 83,6% a v jednotlivých komorách získal nasledujúci počet hlasov (za/proti/zdržal sa): I. komora 11/0/0, II. komora 19/0/0, III. komora 23/0/0.

Uznesenie č. 5

Snem SAV konštatuje, že oba predložené materiály sú v súlade s požiadavkami Snemu SAV schválenými na jeho mimoriadnom zasadnutí 23. 3. 2011;

Snem predložené uznesenie hlasovaním po komorách schválil. Návrh získal celkovo 76,7% a v jednotlivých komorách získal nasledujúci počet hlasov (za/proti/zdržal sa): I. komora 11/0/0, II. komora 19/0/0, III. komora 18/0/4.

Pred hlasovaním o ďalšom bode uznesenia vystúpil M. Pekník s návrhom o zakomponovaní garančného (stabilizačného) fondu do zámeru transformácie. Jeho návrh vyvolal rozsiahlu diskusiu. Viacerí diskutujúci tento návrh podporili (D. Podmaková, M. Pekník, Z. Magurová A. Breier, M. Morovics, J. Lapin), ďalší diskutujúci vyjadrili formálnu podporu

princípu solidarity, ale odmietli jeho zakomponovanie do už existujúceho zámeru (K. Iždinský, P. Šajgalík, J. Váľka, E. Majková)

Snem SAV potom hlasovaním po komorách **odmietol** návrh M. Pekníka na zakomponovanie garančného fondu do zámeru transformácie organizácií SAV. Návrh získal 30,9%, keď v jednotlivých komorách získal návrh nasledujúci počet hlasov (za/proti/zdržal sa): I. komora 0/0/11, II. komora 2/0/14, III. komora 19/0/4.

Uznesenie č. 6

Snem SAV neschvaľuje návrh na zakomponovanie garančného fondu do zámeru transformácie organizácií SAV.

Z. Magurová potom prečítala posledný návrh uznesenia k tomuto bodu:

Uznesenie č. 7

Snem SAV vyjadruje podporu modelu transformácie organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie (VVI).

Snem toto uznesenie hlasovaním po komorách v konečnom výsledku schválil. Návrh získal celkovo 61,3% a v jednotlivých komorách získal nasledujúci počet hlasov (za/proti/zdržal sa): I. komora 9/0/2, II. komora 18/0/0, III. komora 11/3/9.

K bodu 5: Po ukončení rokovania k bodu 7 sa snem vrátil k bodu 5. J. Sedlák požiadal V. Rosovú o prednesenie návrhu Záverečného účtu SAV za rok 2011. V. Rosová informovala o štruktúre záverečného účtu, ktorý bol aj so Správou o hospodárení kapitoly SAV rozposlaný členom Snemu SAV vzhľadom na rozsah v elektronickej podobe pred rokovaním snemu. Informovala o množstve úprav rozpočtu SAV v uplynulom roku súvisiacich najmä s riešením projektov ŠF EÚ a krátko prešla jeho štruktúru a obsah. V diskusii k tomuto bodu D. Podmaková upozornila na drobné formálne chyby a rozdiely medzi monitorovacou správou a záverečným účtom. V. Rosová vysvetlila dôvody rozdielov a ospravedlnila sa za chyby. Keďže v diskusii nezazneli žiadne otázky, Z. Magurová predniesla návrh uznesenia k tomuto bodu:

Uznesenie č. 8

Snem SAV schvaľuje Záverečný účet SAV za rok 2011 (v zmysle § 10 ods. 5 písm. e) bod 2. Zákona SAV)

Snem predložené uznesenie jednomyselne schválil.

K bodu 6: J. Sedlák požiadal P. Samuelyho o prednesenie informácie o priebehu akreditácie vedeckých organizácií SAV. P. Samuely stručne informoval o schválenom časovom harmonograme akreditácií. Do 30. apríla sú organizácie povinné odovzdať akreditačný dotazník. Potom bude nasledovať jeho kontrola a prípadne doplnenie chýbajúcich údajov. V termíne do 18. mája prebehnú zasadania jednotlivých panelov a po ukončení kontroly akreditačných dotazníkov do 31. mája budú stanovení spravodajcovia pre jednotlivé organizácie a do 30. júna bude vypracovaný harmonogram návštev. P. Samuely informoval, že v súlade so schválenými Zásadami pravidelného hodnotenia organizácií SAV P SAV vypísalo súťaž na výber externej organizácie pre hodnotenie publikačnej aktivity a ohlasov.

V diskusii zazneli viaceré formálne pripomienky (J. Sedlák, F. Jagla). K. Fröhlich sa informoval na finančné dopady akreditácií, ale podľa P. Samuelyho je vzhľadom na finančnú situáciu takáto otázka predčasná.

Z. Magurová predniesla návrh uznesenia k tomuto bodu:

Uznesenie č. 9

Snem SAV berie na vedomie informáciu o priebehu akreditácie vedeckých organizácií SAV

Snem navrhované uznesenie jednomyseľne schválil.

K bodu 8: Ako prvý v tomto bode vystúpil F. Jagla, ktorý upozornil na problém napočítavania kapacít v projektoch VEGA. E. Majková vysvetlila, že v rámci SAV sa eviduje len účasť na projektoch, nie riešiteľská kapacita a SAV nemá možnosť zasiahnuť do nápočtu hodín v spoločných projektoch SAV s vysokými školami, ktoré sú vedené na MŠVVaŠ SR. Snem sa potom vrátil k problému transformácie SAV, či už k problému solidarity (K. Iždinský), alebo vplyvu Snemu SAV na ďalší postup v tomto procese. Členovia P SAV potvrdili, že diskusia a súhlas snemu sú podmienkou ďalšieho pokračovania procesu (M. Morovics) a znova upozornili na nevhodnosť zverejňovania interných materiálov SAV (A. Breier).

K tomuto bodu programu Snem SAV neprijal žiadne uznesenie.

K bodu 9: Predseda Snemu SAV J. Sedlák poďakoval prítomným za aktívnu účasť a zodpovedný prístup k prerokovávaným otázkam a rokovanie Snemu SAV o 17.35 hod. ukončil.

V Bratislave dňa 15. mája 2012

Zapísal: P. Pristaš

Overila: I. Budinská, M. Vrzgulová

Ján Sedlák
predseda Snemu SAV